

Baze podataka Ispit traje **180** minuta

Ime prezime i broj indeksa studenta	Potpis dežurnog	Broj poena

Napomena: Nije dozvoljena upotreba literature.

1.(4) Pokazati šta je rezultat sledećeg upita za dati sadržaj posmatranih tabela:

Tabela1	Sif1	Na	Ds
	10	'A'	'DT'
	20	'B'	'ZR'
	30	'C'	'MC'

Tabela2	Sif2	Dt	Qt	Pr	Sif1
	10	1	20	1	30
	20	1	10	2	10
	30	2	10	1	20
	40	2	20	2	20
	50	2	30	1	10
	60	5	10	1	30
	70	6	10	2	20
	80	6	20	2	10
	90	6	30	2	20
	100	8	20	1	30
	110	8	10	1	10
	120	9	10	2	30

```
CREATE VIEW LF (Pr, Sd, Up, Toq, Toc)
AS SELECT R1.Sif1, R1.Dt, R1.Pr, SUM(R2.Qt), SUM(R2.Qt*R2.Pr)
FROM Tabela2 R1, Tabela2 R2
WHERE R2.Dt >= R1.Dt AND R2.Sif1 = R1.Sif1
GROUP BY R1.Sif1, R1.Dt, R1.Pr;
```

```
SELECT (Toc - ((Toq - 40)*Up))
FROM LF
WHERE Pr = 30 AND Sd = ( SELECT MAX (Sd) FROM LF WHERE Toq >= 40 AND Pr =30);
```

Odgovor:

50							

2.(16) Dati su šema relacije $D(R, S, T, U, V, X)$ i skup funkcijskih zavisnosti $F=\{RT\rightarrow S, US\rightarrow XR, S\rightarrow UV, T\rightarrow R\}$. Potrebno je:

a) Odrediti skup kandidat ključeva KK date šeme.

Odgovor:

$KK=\{T\}$

b) Ispitati redom da li je data šema u BC, 3. i 2. normalnoj formi i svaki put u tabeli naznačiti da li posmatrana zavisnost narušava posmatranu normalnu formu.

	$RT\rightarrow S$	$US\rightarrow XR$	$S\rightarrow UV$	$T\rightarrow R$
BCNF	✓	✗	✗	✓
3NF	✓	✗	✗	✓
2NF	✓	✓	✓	✓

c) Sprovesti normalizaciju date šeme u 3. normalnu formu algoritmom koji garantuje očuvanje funkcijskih zavisnosti.

Odgovor:

$D_1(\underline{T}, S) D_2(\underline{S}, X, R, U, V)$

d) Sprovesti normalizaciju date šeme u BC normalnu formu, izdvajajući zavisnosti redosledom sleva na desno.

Odgovor:

$D_1(U, \underline{S}, X, R) D_2(\underline{S}, U, V) D_3(\underline{T}, S)$

e) Ispitati da li je pri postupku u okviru tačke d) došlo do gubitka funkcijskih zavisnosti i kojih?

Odgovor:

Nije došlo do gubitka funkcijskih zavisnosti.

3.(50)

a) Ako se za oporavak od kvara koristi mehanizam Prateće stranice. Podaci A, B, C i D nalaze se u različitim stranicama na disku (podatak A u stranici 1,... , D u stranici 4). Prikazati izgled relevantnih delova sistema u trenutku kvara, neposredno posle trenutka t_{20} ? Koje operacije mehanizam Prateće Stranice vrši posle popravke sistema u cilju vraćanja baze u konzistentno stanje? (čitanje ne potvrđenih podataka nije dozvoljeno)

Odgovor:

T1	5	1	A	T1	
			2		B
			3		C
			4		D
			5		C ₁
			6		B ₁
T2	6	7	C ₂	T2	
	9	8	B ₂		
	10	9	D ₁		
		10	A ₁		
			11		
T3	7	12		T3	
	8	13			
		14			
		15			
		16			
		17			
		18			
	19				

3	T1
6	T2
9	
10	
	T3
7	
8	

Vreme	T ₁	T ₂	T ₃
t ₁	Read (C)		
t ₂	C:= C - 1		
t ₃	Write (C)		
t ₄		Read (B)	
t ₅		B:= B - 1	
t ₆		Read (D)	
t ₇		D:= B * 2	
t ₈		Write (B)	
t ₉			Read (C)
t ₁₀			C:= C + 1
t ₁₁			Write (C)
t ₁₂			Read (B)
t ₁₃			B:= B - 1
t ₁₄			Write (B)
t ₁₅			Commit
t ₁₆		Read (A)	
t ₁₇		A:= A + D	
t ₁₈		Write (D)	
t ₁₉		Write (A)	
t ₂₀		Commit	
t ₂₁	Read (D)		
t ₂₂	D:= D / 3		
t ₂₃	Write (D)		
t ₂₄	Commit		

Oporavak:

1. Commit izvršen (prikazano na slici):

Oporavak: Restart {T₁}

2. Commit nije izvršen:

Oporavak: Restart {T₁, T₂}

b) Proveriti da li je dati redosled serijalizovan i ako jeste navesti sve ekvivalentne serijske redoslede.

Odgovor:

T₂→T₁→T₃

c) Uvesti mehanizam striktnog vremenskog markiranja i proveriti da li se dobija isti redosled. Vrednosti vremenskih marki su $TS(T_1)=200$, $TS(T_2)=300$, $TS(T_3)=100$. Pri eventualnom restartovanju transakcija odabrati najpovoljniji slučaj (sa najmanjim brojem restartovanja).

Odgovor: **Redosled se promenio.**

T	Op	S	RA	WA	CA	RB	WB	CB	RC	WC	CC	RD	WD	CD	TS(T ₁)	TS(T ₂)	TS(T ₃)
			0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	0	1	200	300	100
T ₁	rd(C)	ok							200								
T ₁	wr(C)	ok								200	0						
T ₂	rd(B)	ok				300											
T ₂	rd(D)	ok										300					
T ₂	wr(B)	ok					300	0									
T ₃	rd(C)	rb															400
T ₂	rd(A)	ok	300														
T ₂	wr(D)	ok										300	0				
T ₂	wr(A)	ok		300	0												
T ₂	commit	ok			1			1						1			
T ₁	rd(D)	rb								0	1				500		
T ₃	rd(C)	ok							400								
T ₃	wr(C)	ok								400	0						
T ₃	rd(B)	ok				400											
T ₃	wr(B)	ok					400	0									
T ₃	commit	ok						1			1						
T ₁	rd(C)	ok							500								
T ₁	wr(C)	ok								500	0						
T ₁	rd(D)	ok										500					
T ₁	wr(D)	ok											500	0			
T ₁	commit	ok									1			1			

d) Ako se za oporavak od kvara koristi mehanizam Sistemskog Dnevnika sa Neodloženim Upisom navesti operacije koje sistem zadaje posle popravke sistema, u cilju vraćanja baze u konzistentno ukoliko je dat izgled sistemskog dnevnika?

< T2, starts >
 < T2, A, 10, 25 >
 < T2, C, 30, 50 >
 < T2, commits >
 < T4, starts >
 < T4, B, 20, 15 >
 < T5, starts >
 < T5, D, 40, 30 >
 < T4, commits >
 < T3, starts >
 < T3, C, 50, 35 >
 < T3, commits >
 < T1, starts >
 < T1, A, 25, 70 >
 < T1, D, 30, 25 >
 < T1, commits >

e) Koje su moguće vrednosti svakog od podataka u bazi ukoliko je izgled sistemskog dnevnika kao u tački pod d) i ukoliko pre početka izvršavanja transakcija podaci A, B, C i D imaju vrednosti 10, 20, 30 i 40 respektivno?

Odgovor:

Vreme	Podatak	Moguće vrednosti
t _{xx}	A	10, 25, 70
t _{xx}	B	20, 15
t _{xx}	C	30, 50, 35
t _{xx}	D	40, 30, 25

Odgovor:

Undo{T₅} Redo{T₂, T₄, T₃, T₁} Restart{T₅}

f) Koje operacije zadaje mehanizam u cilju vraćanja baze u konzistentno stanje u slučaju opisanom u tački pod d) ukoliko je poznato da je u trenutku neposredno posle commit operacije transakcije T₂ urađena kontrolna tačka koja je završena u trenutku neposredno posle commit operacije transakcije T₄? Kako će izgledati sistemski dnevnika u tom slučaju?

Odgovor:

< T2, starts >
 < T2, A, 10, 25 >
 < T2, C, 30, 50 >
 < T2, commits >
 < CHK ( ) >
 < T4, starts >
 < T4, B, 20, 15 >
 < T5, starts >
 < T5, D, 40, 30 >
 < T4, commits >
 < CHK END >
 < T3, starts >
 < T3, C, 50, 35 >
 < T3, commits >
 < T1, starts >
 < T1, A, 25, 70 >
 < T1, D, 30, 25 >
 < T1, commits >

Undo{T₅} Redo{T₄, T₃, T₁} Restart{T₅}